

Il-Ħadd, 10 ta' Frar 2019

Pawlu qal lil dawk li kienu miegħu fuq il-ġifen:

“Inwissikom biex tagħmlu l-qalb, għax ħadd minnkom m'hu se jitlef ħajtu; il-ġifen biss jintilef. Għax dal-lejl deherli anġlu ta' dak Alla li tiegħu jien u li lilu nqim, u qalli: 'Tibzax, Pawlu. Jeħtieġ li inti tidher quddiem Ċesari; ara, Alla tak il-grazzja li dawk kollha li qegħdin jivvjaġġjaw miegħek isalvaw.' Mela qawwu qalbkom, ħbieb. Jien nemmen f'Alla li hekk isir, sewwasew kif ħabbarli. Jinħtieġ iżda li naħbtu ma' ġzira.”

Mill-Ktieb tal-Atti tal-Appostli, kapitlu 27, versi 22-26

71

“Ġesù jistedinna dejjem biex inħarsu lejn xefaq li kapaċi jgedded il-ħajja, li jgedded l-istorja. Ilkoll, ilkoll għandna xefaq quddiemna. Ilkoll. Hemm min forsi jgħid: 'Jien m'għandix.' Iftaħ it-tieqa, u ssibu. Iftaħ it-tieqa ta' qalbek, iftaħ it-tieqa tal-imħabba li hu Ġesù, u ssibu. Ilkoll għandna xefaq.”

PAPA FRANĠISKU,
Omelija, Servizz Penitenzjali,
Jum Dinji taż-Żgħażaġġ, Panama,
25 Jannar 2019

*Kif inħares jien
lejn dawk
is-sitwazzjonijiet
f'ħajti
li fihom
nirrokka?*

*X'jgħinni
nibqa' naqdef?*

Xefaq

Meta tivvjaġġja ma' Pawlu,
tkun qed tivvjaġġja miegħek, Mulej.
Meta tivvjaġġja miegħu
titlaqqam fil-ġenn li hu għandu għalik.
Meta tivvjaġġja miegħu
tibda tqis kollox bħala knis
quddiem li tagħraf lilek.
Meta tivvjaġġja miegħu
tilmaħ xefaq li qabel tkun qtajt qalbek li tarah.
Meta tivvjaġġja miegħu
issir tiegħek , bħalu,
u tqim dak li huwa jqim.
Meta tivvjaġġja ma' Pawlu
taħbat imma ssalva!
Grazzi, Mulej,
ta' dan Pawlu tiegħek.

It-Tnejn, 11 ta' Frar 2019

Ġesù u d-dixxipli,
wara li qasmu għan-naħa l-oħra,
waslu l-art f'Ġennesaret
u rabtu d-dgħajsa max-xatt.
Niżlu mid-dgħajsa,
u n-nies minnufih għarfuh
u marru jiġru
ma' dawk l-inħawi kollha.
U bdew iġorru l-morda
fuq l-imtieraħ
kull fejn kienu jisimgħu li qiegħed.
Kull fejn kien jidhol, fi rħula, bliet,
jew kampanja, kienu jqiegħdu
l-morda fil-pjazez u jitolbuh
iħallihom imissu
mqar tarf il-mantar; u dawk kollha
li kienu jmissuh kienu jfiqu.

*Mill-Evangġelju skont San Mark,
kapitlu 6, versi 53-56*

72

“Bis-saħħa tal-Magħmudija
u tal-Griżma tal-Isqof
aħna msejġhin biex insiru nixbhu
lil Kristu, is-Sammaritan it-Tajjeb
ta' kull min ibati ... Meta aħna
nersqu bit-tenerezza lejn min
għandu bżonn il-kura, inwasslu
t-tama u t-tbissima t'Alla fost
il-kontradizzjonijiet tad-dinja.
Meta d-dedikazzjoni ġeneruża lejn
l-oħrajn issir l-istil tal-azzjonijiet
tagħna, inkunu qed ninfetħu
għall-qalb ta' Kristu li ssaħħanna,
u b'hekk nagħtu kontribut
lejn il-miġja tas-Saltna t'Alla.”

PAPA FRANĠISKU, *Messaġġ*,
Jum Dinji tal-Marid 2014, 6 Diċembru 2013

*Insib ħin
għal min hu
marid?*

X'nofrilu?

Kura

Min ikun jeħtieġ il-kura
u jħabbat il-bieb tiegħek, Mulej,
inti twasslu biex jiskoprik
bħala dak li għandek interess ġenwin fih;
bħala dak li l-istorja tiegħu tagħmilha tiegħek;
bħala dak li tkebbu fit-tenerezza;
bħala dak li timlieh bit-tama.
Ħallini ndeffisha f'rasi, Mulej,
li min ikun jeħtieġ il-kura,
il-prietki ma jgħinuhx wisq,
il-paroli fil-vojt wisq inqas,
l-oġġetti li nista' nagħtih meta nżuru
ma jagħmlulux tajjeb daqs il-preżenza tiegħi
meta din tkun mnebbħa minn dik tiegħek:
preżenza immarkata mit-tenerezza,
li timla lil dak li jkun b'tama kbira.

It-Tlieta, 12 ta' Frar 2019

Il-Fariżej u l-kittieba li ġew minn Ġerusalem staqsew lil Ġesù: “Dan l-għala d-dixxipli tiegħek ma jgħibux ruħhom skont it-tradizzjoni ta' missirijiethom, imma jieklu b'idejhom mhumieħ indaf?” Iżda hu wegħibhom: “Sewwa ħabbar Isaija fuqkom, ja nies ta' wiċċ b'ieħor, bħalma hu miktub: ‘Dan il-poplu bix-xufftejn biss jagħtini ġieħ, imma qalbhom hija ‘l bogħod minni. Fiergħa hi l-qima li jagħtuni; jgħallmu duttrina li mhijiex għajr preċetti tal-bnedmin.’ Hekk intom iġġibu fix-xejn il-kelma ta' Alla bit-tradizzjoni li tgħaddu minn ġenerazzjoni għal oħra.”

*Mill-Evangēlju skont San Mark,
kapitlu 7, versi 5-7. 13a*

73

“Ħafna drabi, kontra t-tqanqil tal-Ispirtu, il-ħajja tal-Knisja tinbidel f'ogġett għal ġol-mużew jew fi proprjetà tal-ftit. Dan iseħħ meta xi gruppi nsara jagħtu importanza żejda lill-osservanza ta' ċerti normi, drawwiet u stili tagħhom. Hekk, spiss l-Evangēlju jisfa mfaqqar u mxekkel, misruq mis-semplicità affaxxinanti tiegħu u t-togħma tiegħu ... Dan jista' jolqot gruppi, movimenti u komunitajiet, u jispjega għaliex jibdew b'ħajja intensa fl-Ispirtu, imma mbagħad jispicċaw jeħlu ... jew korrotti.”

PAPA FRANĠISKU, Ezortazzjoni Appostolika,
Gaudete et Exsultate, nru 58, 19 Marzu 2018

*L-Evangelju
huwa
l-punt
ta' riferenza
għalija?*

*Liema huma
d-drawwiet fija
li jxekklu
l-Evangelju
ta' Kristu?*

F'baħar ta' drawwiet

Xi drabi, Mulej, l-Evangelju tiegħek
ngħabbuh b'ħafna ħwejjeg
li mhux talli ma jgħinuniex ngħixuh aħjar
talli jbegħduna minnu.

Kif m'għandniex kuraġġ, Mulej,
ngħidu 'le' għal dak kollu li nafu li jħarbat
is-sbuħija tal-Evangelju?

Kif nibqgħu niġru, Mulej,
wara dak li nafu li jxekkel is-safa tiegħu?
Għaliex għandna nċedu

li ngħarrquh f'baħar ta' drawwiet u ta' normi?
Jaqaw mhux il-Kelma tiegħek
għandha tkun dejjem fuq quddiemnett?

Tħalliniex fil-għama, Mulej;
tħalliniex inqarrqu bina n fusna;
tħalliniex inqarrqu b'ta' warajna!

L-Erbgħa, 13 ta' Frar 2019

Ġesù raġa' sejjaħ in-nies lejha u qalilhom:

“Isimgħuni, intom ilkoll, u ifhmuni!

Ma hemm xejn minn barra li meta jidħol fi bniedem itebbgħu; imma dak li joħroġ minn ġol-bniedem, dak hu li jtabba' lill-bniedem.”

“Għax hu minn ġewwa, mill-qalb tal-bniedem, li joħroġu l-ħsibijiet il-ħżiena, żina, serq, qtil, adulterju, regħba, ħażen, qerq, libertinaġġ, għira, malafama, supervja u bluha. Dal-ħażen kollu minn ġewwa joħroġ u jtabba' lill-bniedem.”

Mill-Evangġelju skont San Mark, kapitlu 7, versi 14-16. 21-23

74

“Ġesù jafferma l-primat tal-interjorità tal-bniedem, jiġifieri l-primat tal-qalb. Mhumiex l-affarijiet li jidhru li jagħmluna qaddisin jew le, imma hi l-qalb li tesprimi l-intenzjonijiet tagħna, l-għażliet tagħna, u x-xewqa li nagħmlu kolloxx għall-imħabba t'Alla. L-atteggjamenti li jidhru huma konsegwenza ta' dak li nkunu ddeċidejna f'qalbna, mhux bil-maqlub.”

PAPA FRANĠISKU,
Angelus, 30 Awwissu 2015

*Il-qalb tiegħi,
fejn qiegħda?*

*X'inhu
tasew
għal qalbi?*

Il-qalb kollox!

Ma tistax tkun iktar ċar fi kliemek, Mulej:
il-qalb kollox!

U għandek raġun.

Għax mingħajr qalb imsoffija
ma jistax ikolli moħħ li jagħzel it-tajjeb.

Mingħajr qalb imġedda
ma jistax ikolli jdejjja nodfa.

Mingħajr qalb mibdula
ma jistax ikolli xufftejn sinciera.

Mingħajr qalb ikkonvertita
ma jistax ikolli riglejn

li jeħduni lejn is-sewwa.

Mingħajr qalb

li tiddakkar biss minn dik tiegħek
ma jistax ikolli ħajja ferħana.

Agħtihil din il-qalb, Mulej.

Il-Ħamis, 14 ta' Frar 2019

Semgħet b'Ġesù waħda mara li kellha lil bintha maħkuma minn spirtu ħażin, u marret tinxteħet f'riglejh. Issa din il-mara kienet Griega ... Bdiet mela titolbu biex ikeċċi x-xitan minn ġo bintha. U hu qalilha: "L-ewwel ħa jixbgħu l-ulied, għax mhux sewwa tieħu l-ħobż tal-ulied u tixħtu lill-ġriewi." Iżda hi weġbitu u qaltlu: "Hekk hu, Mulej; imma taħt il-mejda l-ġriewi wkoll jieklu l-frak mill-ħobż tat-tfal." Mbagħad qalilha: "Għal din il-kelma li għedt, mur, ix-xitan ħareġ minn bintek." U xħin marret id-dar, sabet it-tifla mimduda, u x-xitan kien ħareġ minnha.

*Mill-Evangġelju skont San Mark,
kapitlu 7, versi 25-30*

75

"Hija omm iddisprata, li għas-saħħa ta' bintha tagħmel kollox. Ġesù jispjegalha li hu ġie l-ewwel u qabel kollox għan-nagħaġ tad-dar ta' Izrael u dan jgħidulha b'lingwaġġ iebes ... Dil-mara kienet taf twieġeb. Ma weġbitx bl-intelligenza imma bit-tqanqil ta' omm, bl-imħabba: 'Anki l-klieb jieklu dak li jaqa' minn fuq il-mejda; agħtini ffit minn dal-frak!' Dil-mara ma stħatx, u minħabba l-fidi tagħha Ġesù jagħmel il-miraklu li riedet ... Din hi l-mixja ta' persuna ta' rieda tajba. Min ifittex lil Alla, isibu."

PAPA FRANĠISKU, *Meditazzjoni*, 13 Frar 2014

*Kif nersaq jien
lejn Alla?*

*Nacçetta
bħala rigal
dak
li Hu jagħmel
miegħi?*

Ftit mill-frac

Fir-rabta li Inti għandek miegħi, Mulej,
narani ndaħħal ħafna pretensjonijiet:
nippretendi li Inti tikkoncentra biss fuqi;
nippretendi li Inti tagħmel minnufih
kulma jiġini f'moħħi u kulma rrid;
nippretendi li Inti titħarrek
kull meta jfettilli niġbidlek l-ispaga.
Le, Mulej, dan m'għandux ikun min-naħa tiegħi.
Aħfirli, Mulej,
aħfirli tal-ħafna pretensjonijiet li għandi.
Neżzagħni għal kollox minnhom.
Libbisni l-attitudni tal-mara griega tal-Evangēlju
li ma titolbokx ħlief ftit mill-frac;
li ma titolbokx ħlief dak li jaqa' minn fuq il-mejda;
li ma titolbokx ħlief dak li ħaddieħor iwarrab;
li ma titolbokx ħlief dak li jibqa'.

Il-Ġimgħa, 15 ta' Frar 2019

Ġesù raġa' telaq mill-inħawi tal-belt ta' Tir, għadda minn Sidon lejn il-baħar tal-Galilija, fl-inħawi tad-Dekapoli. U għabulu wieħed, trux u mbikkem, u talbuh iqegħedlu idu fuqu. Ġesù ħargu għalih waħdu minn qalb in-nies, daħħal subgħajh f'widnejh u messlu lsienu bir-riq tiegħu. Imbagħad refa' għajnejh lejn is-sema, tniehed tnehida, u qallu: "Effatà", jigi fieri: "Infetaħ!" U minnufih widnejh infetħulu, l-irbit ta' lsienu nħallu u qabad jitkellem sewwa ... Mimlijin bil-għaġeb, bdew jgħidu: "Kollox għamel tajjeb: jagħti s-smiġħ lit-torox u l-kliem lill-imbikkmin!"

*Mill-Evangjelju skont San Mark,
kapitlu 7, versi 31-35. 37*

76

"Fil-bidu tal-ħajja nisranija tagħna, fil-Magħmudija, hemm propju dal-ġest u din il-kelma ta' Ġesù: "Effatà! - Infetaħ!" U l-miraklu sar: aħna fiqna min-nuqqas ta' smiġħ u mill-egoizmu u mill-għeluq li jnissel fina l-fatt li ma nistgħux nitkellmu, mid-dnub, u dħalna fil-familja kbira tal-Knisja; nistgħu nisimġħu lil Alla li jkellimna u jagħti l-Kelma tiegħu lil min qatt ma semagħha, jew lil min nesiha u difinha taħt ix-xewk tal-preokkupazzjonijiet u l-inganni tad-dinja."

PAPA FRANĠISKU,
Angelus, 6 Settembru 2015

*Fiex jien
fl-attenzjoni
tiegħi
lejn Alla
li jkellimni?*

*Ħajti
għandha
xi tħabbar
dwarU?*

Tidħol u toħroġ

Ma nistax ngħid, Mulej,
li l-Kelma tiegħek qatt ma smajtha.
Imma rrid nammetti wkoll
li hemm drabi li fihom din il-Kelma tiegħek
minn widna tidħol u mill-oħra toħroġ!
U għalhekk,
ħajti ma tkunx qiegħda żzommha;
u dak li joħroġ minnha
ma jkunx ħlief il-jien tiegħi.
Nitolbok, Mulej, li ma tgħejja qatt tgħid fuqi
dik il-Kelma tant setgħana tiegħek: 'Infetaħ'.
Din il-Kelma,
għidhieli meta naħbat insodd widnejja għalik.
Għidhieli meta tarani li qed nagħlaq qalbi
għalik u għall-proxxmu.
Imbagħad ikolli xi nxandar tabilħaqq!

Is-Sibt, 16 ta' Frar 2019

Ġesù sejjah id-dixxipli u qalilhom: "Nithassarhom lil dawn in-nies, għax ġa ilhom miegħi tlitt ijiem, u ma għandhom xejn x'jieklu. Jekk inhallihom imorru sajmin lejn djarhom, żgur iħosshom ħażin fit-triq ..." Huma wegħbu: "F'deżert bħal dan minn fejn jista' wieħed ixabba' lil dawn in-nies kollha?" Hu staqsiehom: "Xi kemm għandkom ħobż?" Qalulu: "Sebġha." Imbagħad ħa s-seba' ħobżiet, radd il-ħajr, qasamhom u tahom lid-dixxipli biex inewluhom lin-nies, u huma newluhomlhom. U kellhom ukoll xi ftit ħut żgħir; berikhom, u ried li jitnewlu wkoll. U kielu u xebgħu.

*Mill-Evangġelju skont San Mark,
kapitlu 8, versi 1b-3a. 4-5. 6b-8*

77

"Quddiem it-tbatija, il-faqar u d-diffikultajiet ta' tant nies x'nistgħu nagħmlu aħna? It-tgergir ma jsolvi ebda problema, imma nistgħu noffru dak il-ftit li għandna. Żgur għandna xi siegħa żmien, xi talent, xi ħaġa li aħna kapaċi nagħmlu. Min minna m'għandux 'is-seba' ħobżiet' u 'xi ftit ħut żgħir'?... Jekk aħna lesti li nqegħduhom f'riġlejn il-Mulej, ikunu biżżejjed biex fid-dinja jkun hawn ftit aktar imħabba, paċi, ġustizzja u, fuq kollox, ferħ."

PAPA FRANĠISKU,
Angelus, 26 Lulju 2015

*Dak li għandi,
inqiegħdu
f'idejn Alla
ħalli bih
jagħmel
dak li Hu jixtieq?*

*Nemmen
tabilħaqq
li Hu jagħmel
il-mirakli
b'dak li jien
nipprezentalu?*

Ftit ħafna

Il-mirakli, inti tagħmilhom, Mulej,
imma ma tagħmilhomx mingħajri!
Dak li għandi
- u quddiem tant ħtigijiet tal-oħrajn
dak li għandi huwa ftit -
ma tridnix inrekknju għalija biss.
Il-ftit tiegħi, tistennieh u tridu.
Għax meta l-ftit tiegħi jkun f'idejk,
Inti tkattru bil-kbir.
Meta jkun f'idejk,
Inti tagħmlu ħafna.
Meta l-ftit tiegħi jkun f'idejk,
Inti xxabba' lil kulħadd bih.
Meta l-ftit tiegħi jkun f'idejk,
Inti tagħmel li ħadd ma jiġi nieqes.
Hawn jien, Mulej: ħu l-ftit tiegħi.